ECLI:LV:AT:2026:0316.A420186724.14.L

Lieta Nr. A420186724, SKA-461/2026

Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

Rīgā 2026.gada 16.martā

[1] Senātā saņemta pieteicējas – SIA „Marwex” – kasācijas sūdzība par Administratīvās apgabaltiesas 2025.gada 18.decembra spriedumu, ar kuru noraidīts pieteicējas pieteikums par Lauku atbalsta dienesta 2024.gada 14.jūnija lēmuma Nr. 10.9.3-15/24/2229-e atcelšanu.

Apgabaltiesa pievienojās Administratīvās rajona tiesas sprieduma motivācijai un konstatēja, ka pieteicēja nav izpildījusi uzņemtās projekta Nr. 20-07-AL05-A019.2103-000006 „Polikarbonāta siltumnīcu un citu metāla konstrukciju ražošana Lejasciema pagastā” (turpmāk – projekts) saistības, jo nav uzsākusi saimniecisko darbību un nav sasniegusi projektā paredzētos mērķus. Izejmateriālu iegāde un tirgus cenu izmaiņas ir viens no projektā paredzētās saimnieciskās darbības riskiem, kuriem pieteicējai kā saimnieciskās darbības veicējai ir jāspēj pielāgoties, tādēļ preču iegādes aizliegums no Krievijas vai Baltkrievijas uzņēmumiem nav atzīstams par *force majeure* (nepārvaramas varas) apstākli. Pieteicēja nav ieguldījusi pienācīgas pūles, lai novērstu tās norādīto apstākļu ietekmi uz saistību izpildi. Tādējādi Lauku atbalsta dienests pamatoti nolēma pārtraukt projekta saistības un piemērot projektam finanšu korekciju 100 %, uzdodot pieteicējai atmaksāt nepamatoti saņemto atbalstu.

[2] Kasācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa nav pareizi piemērojusi Ministru kabineta 2015.gada 13.oktobra noteikumu Nr. 590 „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”” 19.[1]punktu, kas noteic Lauku atbalsta dienesta tiesības pagarināt projekta uzraudzības periodu plānoto rādītāju sasniegšanai. Proti, pieteicēja uzskata, ka tiesai dienesta rīcība bija jāvērtē vienlīdzības principa aspektā, jo dienests, pastāvot tādiem pašiem apstākļiem, vairākas reizes pieteicējai pagarināja projekta īstenošanas termiņu, bet atteicās pagarināt projekta uzraudzības termiņu.

Pārbaudījusi lietas materiālus, senatoru kolēģija konstatē: to, ka Lauku atbalsta dienesta rīcība, vērtējot iespēju pagarināt projekta uzraudzības termiņu, būtu jāvērtē vienlīdzības principa aspektā, pieteicēja nav norādījusi ne pieteikumā, ne apelācijas sūdzībā.

Administratīvā procesa likuma 186.panta otrās daļas 5.punktā ir noteikts pienākums pieteikumā norādīt pieteikuma pamatu un pierādījumus, ja tādi ir pieteicēja rīcībā. Tātad pieteicējam jau pieteikumā ir jānorāda visi būtiskie iebildumi pret administratīvo aktu, jo tas ir pieteikuma pamats, pēc kura tiesa izspriež strīdus jautājumu. Attiecīgi, pārbaudot administratīvā akta tiesiskumu atbilstoši Administratīvā procesa likuma 250.panta pirmajai daļai, tiesa to pārbauda atbilstoši tiem pieteicēja iebildumiem, kas norādīti pieteikumā. Savukārt apelācijas instances tiesa, kā tas

izriet no Administratīvā procesa likuma 292.panta pirmās daļas 5. un 6.punkta un 294.panta pirmās daļas, izskata sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu atbilstoši iebildumiem, kas izteikti par sprieduma pareizību, tā paša pieteikuma priekšmeta un pamata robežās (*Senāta 2019.gada 30.septembra sprieduma lietā Nr. SKA-393/2019, ECLI:LV:AT:2019:0930.A420284816.4.S, 16.punkts, 2023.gada 26.oktobra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-674/2023, ECLI:LV:AT:2023:1026.A420169521.10.L, 2.punkts*).

Līdz ar to senatoru kolēģija nesaskata, ka apgabaltiesa būtu pieļāvusi procesuālu pārkāpumu, spriedumā nevērtējot tādus pieteicēja argumentus, kas apelācijas sūdzībā netika izvirzīti, proti, argumentus par dienesta pieļautu vienlīdzības principa pārkāpumu. Savukārt sniegt vērtējumu par konkrētajiem lietas apstākļiem pēc būtības nav kasācijas instances tiesas kompetence.

[3] Pieteicēja uzskata, ka tiesa ir pārkāpusi arī Administratīvā procesa likuma 154.pantu, jo nav salīdzinājusi dažāda biezuma izejmateriālu izmaksas un ir formāli vērtējusi pierādījumus attiecībā uz ražošanai nepieciešamo izejmateriālu pieejamību Latvijā un ārvalstīs.

Senatoru kolēģija norāda, ka kasācijas instances tiesa, kā tas izriet no Administratīvā procesa likuma 325.panta, vēlreiz neveic pierādījumu pārbaudi un atkārtoti nepārskata zemākas instances tiesas secinājumus par lietas faktiskajiem apstākļiem, bet tikai pārbauda, vai tiesa nav pārkāpusi konkrētas tiesību normas vai pārsniegusi savas kompetences robežas.

Pārbaudot Administratīvā procesa likuma 154.panta pirmās daļas piemērošanas pareizību, kasācijas instances tiesa šo tiesību normu varētu atzīt par pārkāptu, ja, piemēram, tiesas izdarītie secinājumi vispār nebalstītos uz pierādījumiem vai ja secinājumi loģiski nevarētu izrietēt no novērtētajiem pierādījumiem, vai ja kāda pierādījuma saturs būtu acīmredzami nepareizi noskaidrots (*Senāta 2018.gada 13.februāra sprieduma lietā Nr. SKA-92/2018, ECLI:LV:AT:2018:0213.A420433513.2.S, 7.punkts*).

Izvērtējot kasācijas sūdzībā ietvertos argumentus, senatoru kolēģija nekonstatē, ka ir pieļauts Administratīvā procesa likuma 154.panta pārkāpums. No pārsūdzētā sprieduma redzams, ka tiesa, arī pievienojoties pirmās instances tiesas motivācijai, ir rūpīgi izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, paudusi savu attieksmi pret tiem un argumentēti konstatējusi lietā būtiskos faktiskos apstākļus. Pieteicējas nepiekrišana tiesas konstatētajam un pretējs viedoklis par lietas apstākļiem vien nav pamats kasācijas tiesvedības ierosināšanai, jo tas pats par sevi nenorāda uz to, ka tiesa būtu pieļāvusi tiesību normu pārkāpumu.

Pārbaudot lietas materiālus, senatoru kolēģija nekonstatē, ka pieteicēja būtu iesniegusi aprēķinus par ražošanas izmaksām no dažāda biezuma caurulēm un šo izmaksu ietekmi uz galaprodukta cenu un konkurētspēju. Senatoru kolēģija atgādina, ka no objektīvās izmeklēšanas principa neizriet tiesas pienākums mērķtiecīgi rīkoties tā, lai lietas izskatīšanā apstiprinātu lietas dalībnieka uzturēto pozīciju (piemēram, *Senāta 2021.gada 12.marta sprieduma lietā Nr. SKA-49/2021, ECLI:LV:AT:2021:0312.A420177016.8.S, 14.punkts* un tajā minētie nolēmumi). Līdz ar to, ja viens no pieteicējas argumentiem ir balstīts pozīcijā, ka alternatīvu izejmateriālu izmantošana produkta ražošanā nav iespējama, ir sagaidāms, ka pieteicēja iesniegs savu pozīciju pamatojošus pierādījumus – ražošanas izmaksu aprēķinus –, kas var būt tikai pašas pieteicējas rīcībā. Turklāt arī atbilstoši vispārīgajiem pierādīšanas principiem tiesības uz izņēmumu jāpierāda tam, kas šo izņēmumu prasa. Tas nozīmē, ka tieši pieteicējai ir jāpierāda tas, ka pastāv *force majeure* (nepārvaramas varas) apstākļi – izņēmuma gadījums, kad netiek piemērotas finanšu korekcijas, kaut arī atbalsta saņēmējs nav izpildījis vispārīgo pienākumu sasniegt konkrētā projektā plānotos rezultatīvos rādītājus un mērķus.

[4] Rezumējot minēto, senatoru kolēģija atzīst, ka kasācijas sūdzībā norādītie apsvērumi nerada šaubas par apgabaltiesas sprieduma tiesiskumu. Izskatāmajai lietai arī nav nozīmes judikatūras veidošanā. Tas ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību. Līdz ar to tiesvedība šajā lietā ir noslēgusies.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 338.panta otro daļu un 338.[1]panta otrās daļas 2.punktu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar SIA „Marwex” kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2025.gada 18.decembra spriedumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senatore L. Konošonoka Senators J. Pleps Senatore R. Vīduša